
From: Iva Yaneva
Sent: 20 декември 2020 г. 22:08
To: e.stoyneva@sofia.bg; r.galabova@sofia.bg
Subject: Проект (предварителен вариант) на „Комплексна програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026 г.“

Уважаеми г-жа Стойнева и г-жа Гълъбова,

Отправлям настоящето становище по отношение на проведеното обществено обсъждане и Проект (предварителен вариант) на „Комплексна програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026 г.“. По време на представянето на проекта констатирах следните пропуски и отправям своите притеснения и предложения относно:

1. Изключително притеснителната липса на данни, върху които е стъпил настоящия проект. Смятам за очевидно, че без пълна и достоверна изходна информация, нито един проект не би могъл да донесе реални решения.
Моля в проектът да бъдат отправени предписания към Столична община за събиране на необходимите данни, които към момента липсват или са непълни, за да се избегне след 6 години ние отново да не разполагаме с необходимата информация и отново да заплащаме изготвянето на проект, който отново ще бъде изправен пред същите проблеми. Смятам за абсолютно наложително незабавното изготвяне на подробен опис на липсващите данни, придружен с изпълним график за събирането им. Моля данните, които към момента са налични, но не са взети предвид, да се изискат от съответните институции.
2. Актуализиране на проекта съгласно реалните данни за количеството МПС на територията на столицата. МВР разполагат с изчерпателна и подробна информация за вида, годината и екологичната категория на всички регистрирани автомобили по година на регистрация. При положение, че според тези официални данни от МВР към 02.01.2020г. на територията на Столична община са регистрирани 3,752,626 ППС, е меко казано неадекватно в проекта да са заложени почти 10 пъти по-малко. Моля тези данни да бъдат проверени, изискани по официален ред и проектът да бъде актуализиран спрямо актуалните цифри!
3. Ако действително от ЕС не се признават данните от измервателните станции за чистота на въздуха, поставени от Столична община, за които е заплатено със средствата на данъкоплатците, както беше обяснено от екипа по време на общественото обсъждане, то настоявам в проекта да бъде отправено предписание към Столична община за подмяната или добавянето на нови измервателни станции, чиито данни да бъдат официално признати и да могат да бъдат включени в последващи анализи и проекти. Моля тези станции да бъдат разположени в най-натоварените и силно замърсени зони на всеки район.
4. Моля да изпълните предложеното по време на общественото обсъждане подробно разписване на предложените в окончателния проект мерки и даване на конкретни изпълними срокове за изпълнението им.
5. Моля да бъде разгледана възможност паралелно с разширяването на покритите от Топлофикация и газифицирани райони да се въведе и такса за използването на отопление на твърдо гориво, по модел на редица западни европейски държави (пр. Дания, където всяко жилище с незазидан или непремахнат комин заплаща екологична такса). В допълнение може да бъде потърсено решение за социално слаби домакинства, на които да бъде помогнато по редица програми за подмяна на техните отоплителни уреди. Моля последното да бъде широко оповестено на засегнатите живущи по всякакви начини - или се подменят отоплителните им уреди, или се заплаща такса за замърсяване на въздуха.

6. Абсолютна забрана за използване на твърдо гориво за нови сгради. Проверка от страна на приемателните комисии.

7. Моля да бъдат потърсени различни варианти за подмяна на отоплителните уреди, които да бъдат подробно анализирани в проекта - включително ценово и количество спестени емисии. Към момента изглежда нелепо обществото да инвестира в подмяна на печки на дърва с такива на пелети, за да се окаже само след няколко години, че е нужно те да бъдат подменени наново. В проекта липсват варианти и сравнение на различните варианти за действие, както и икономическото им изражение. И двете са абсолютно необходими, за да може да бъде взето правилното решение.

8. В проекта изобщо не се разглежда подобряването на мерките за енергийна ефективност в съществуващите сгради. Това е огромен пропуск, тъй като при по-висока ефективност, нуждата от допълнение и охлаждане намалява. Моля този аспект да бъде взет под внимание, да бъде направен анализ на количеството сгради на територията на Столична община, техния клас енергийна ефективност и предписание на мерки за подобряването им. В случай, че липсва информация за жилищните сгради, особено по-малките, да бъде предвиден начин за нейното събиране и за програми за подпомагане на живущите да подобрят енергийната ефективност на жилищата си. Това важи и за обществените сгради, които до този момент не са го направили.

9. Инкриминиране на горенето на отпадъци.

10. Провеждане на информационни кампании за запознаване на обществото с новоприетите мерки и подпомагането им те да бъдат реализирани.

11. Моля да бъде разгледан градския транспорт като средство за намаляване на замърсяването на въздуха. Липсва какъвто и да било анализ. Необходимо е разглеждане на цялостната схема на столичния градски транспорт и нейното цялостно (!!) актуализиране, в резултат на подробен анализ, така че наличните превозни средства да обслужват максимално много граждани по максимално адекватен начин. Редица линии на градския транспорт могат да бъдат оптимизирани - дали чрез разписание, дали чрез преразглеждане на местата на спирките или размера на превозните средства, но е абсолютно наложително това да се случва в контекста на цялостната организация на градския транспорт, а не линия по линия, парче по парче.

Моля да бъде разгледана цената на билета за градски транспорт и връзката му с честотата на използване от страна на гражданите, комфорта на спирките и пр.

12. Настоявам дори след предаването си и получаването на липсващите данни, проектът да бъде своевременно актуализиран, а те - отразени. Недопустимо е да се предлага проект, с толкова много липсваща изходна информация а оттам и ненадеждни изводи за следващите 6 години! Абсолютно неприемливо и несериозно е гражданите на Столична община, заплатили 412 583,87 лв. да получат толкова посредствен проект, пълен с предположения и догадки. За 23 месеца имате достатъчно време (и средства), за да си съберете необходимите липсващи данни.

13. Анализ на зоните на застрояване на територията на Столична община и влиянието му върху движението на въздуха и разпространение на замърсяването. Предписания към Столична община за ограничения във височината, гъстотата и отстоянията на новите сгради в ключови зони.

Като съвестен данъкоплатец на Столична община, настоявам гореописаните предложения да бъдат взети под внимание.

С уважение,
арх. Ива Янева